

هنرمندان در برج میلاد گردهم آمدند
کارگاه و نشست تخصصی ادبی

کارگاه تصویرگری و نشست تخصصی و ادبی شاهنامه در برج میلاد برگزار شد. به گزارش خبرنگار همشهری محله، در نشست تخصصی شاهنامه در آثار تصویرگران که در برج میلاد برپا شده بود «بهرام کلهرنیا» درباره شاهنامه‌های تصویری غیر چاپی و «آرش تنهایی»

درباره شاهنامه‌های چاپ سنگی توضیحاتی را برای مخاطبان ارائه کردند. نشست ادبی بزرگداشت فردوسی با عنوان «حماسه سرای قرن، فردوسی طوسی» با سخنرانی دکتر «علی آبان» درباره حکیم فردوسی و بررسی بخشی از اشعار وی نیز با حضور علاقه‌مندان برپا شد.

تاریخچه استفاده از قلیان به چه زمانی می‌رسد؟

کریستف کلمب یا ابوالفتح گیلانی

کاش کریستف کلمب در این سال‌ها زنده بود و می‌توانستیم او را به خاطر کشف توتون محاکمه کنیم. کشفی که در این روزهایانی حواشی بسیاری بوده است. هر چند تقصیرها و حاشیه‌های مربوط به توتون را که قلیان یکی از ابزار استفاده‌اش است نمی‌توان بر گردن مکتشف آن انداخت. شاید این نوع استفاده ایرانی‌هاست که در سرهای بسیاری را درست کرده است.

از توتون که بگذریم تاریخچه قلیان هم بسیار شنیدنی است. آن‌طور که شواهد تاریخی می‌گوید، نخستین بار «ابوالفتح گیلانی» پزشک ایرانی سلطان مغول هند، دود تنباکو را از یک ظرف آب عبور داد تا آن را خالص و سرد کند و از این طریق قلیان را که در شبه قاره هند به حقه معروف بود ابداع کند. اما از سوی دیگر، رباعی از اهلی شیرازی درباره استفاده از قلیان وجود دارد که پیشینه استفاده از قلیان را به حداقل به دوران شاه طهماسب یکم صفوی ربط می‌دهد.

با همه این احوال تاریخ دقیق استفاده از قلیان مشخص نیست. نخستین تصویری که از قلیان به وسیله هنرمندان ایرانی کشیده شده، کاری از رضا عباسی، نقاش مشهور دربار شاه عباس بزرگ است. البته خاطره‌ای از قلیان در سفرنامه «شاردن» نوشته شده که جالب است: «شاه عباس بسیار کوشید تا از استعمال قلیان در بین مردم جلوگیری کند. برای این کار، روزی در مجلسی رسمی دستور داد که به جای تنباکو قلیان مهمان‌ها را با پهن چاق کنند و بعد در حالی که آنها مشغول کشیدن قلیان خود بودند گفت که، این تنباکو را که از همدان برای من فرستاده‌اند و ادعا می‌کنند بهترین تنباکوی دنیاست، چگونه است؟ آنان همگی از این تنباکو تعریف کردند. آن‌گاه شاه خطاب به آنان گفت «مرده شوی چیزی را ببرد که نمی‌توان آن را از پهن تشخیص داد.»

فقط ۲۰ درصد از
سفره‌خانه‌ها مجوز ارائه
قلیان دارند

نیازی به گفتن ندارد در یکی، دو سال اخیر بارها دستور جمع‌آوری قلیان صادر و در اقدامی هماهنگ توسط اداره اماکن، قلیان از سطح محله و مغازه‌هایش جمع‌آوری شد، اما بعد از مدت کوتاهی دوباره روز از نو و روزی از نو، حرف‌های رئیس اتحادیه قهوه‌خانه‌داران هم در این زمینه شنیدنی است. «حسین اعلائی» می‌گوید: «اگر فکر می‌کنید که همه مکان‌هایی که قلیان را به مشتریان در محله فرحزاد ارائه می‌دهند مجوز این کار را دارند، سخت در اشتباهید. به جرئت می‌توانم بگویم فقط ۲۰ درصد از این مکان‌ها مجوز ارائه قلیان را دارند و بقیه به صورت غیرقانونی این کار را انجام می‌دهند.» اعلائی ادامه می‌دهد: «فقط قهوه‌خانه‌ها این مجوز را دارند و بقیه مکان‌ها یعنی سفره‌خانه‌ها به دلیل درآمد بالایی که قلیان برایشان دارد کنار غذایی که ارائه می‌دهند از خیر ارائه قلیان ولو به صورت غیرقانونی نمی‌توانند بگذرند.» او معتقد است که این صنف یکی از ضعیف‌ترین و حساس‌ترین اصناف است: «قهوه‌خانه از قدیم در فرهنگ ایرانی‌ها وجود داشته، اما امروز جزو شکننده‌ترین و بی‌منزله‌ترین مشاغل است و دید بدی نسبت به آن وجود دارد.»

نظرسنجی

نظرسنجی خبرنگار همشهری محله از ۴۰ نفر علاقه‌مندان به قلیان که سنشان بین ۲۰ تا ۳۰ سال است.

دلیل روی آوردن شما به قلیان چیست؟

بیشتر ترجیح می‌دهید در چه مکانی قلیان بکشید؟

متوسط زمانی که در هفته صرف حضور در قهوه‌خانه و سفره خانه سنتی برای کشیدن قلیان می‌کنید چقدر است؟

اندر معایب تفنن دودی

اگر شما هم جزودار و دسته قلیان کش‌ها هستید و کشیدن قلیان با انواع و اقسام توتون‌ها برایتان مثل عادت شده است و فکر می‌کنید روزتان بدون قلیان شب نمی‌شود، بهتر است بدانید قلیان به دلیل وجود نیکوتین مانند سیگار و حتی بیشتر از آن زمینه‌ساز اعتیاد به مواد مخدر است.

آیا می‌دانید مقدار تنباکوی مصرفی در یک وعده قلیان معادل مصرف ۲۰ تا ۵۰ نخ سیگار است.

آیا می‌دانید صنایع دخانیات مرغوب‌ترین نوع توتون را در اختیار کارخانه‌های سیگارسازی قرار می‌دهد، اما در ساخت توتون قلیان از تفاله‌های تنباکو که باید در زباله دان ریخته و معدوم شود استفاده می‌شود.

آیا می‌دانید امکان ابتلا به سرطان در استفاده‌کنندگان از قلیان چندین درصد بیشتر از افراد دیگر است؟ چرا که به گفته کارشناسان در ساخت توتون قلیان از انواع و اقسام اسانس‌های شیمیایی با بو و مزه میوه استفاده می‌شود و این اسانس‌ها علاوه بر تحریک دستگاه تنفس، موجب حساسیت و آلرژی ایجاد می‌کند.

آیا می‌دانید برای مصرف قلیان باید از مکش روی استفاده کرد. در این نوع مکش برای جذب دود دم‌های عمیقی زده شده و دود تا انتهای‌ترین قسمت‌های ریه نفوذ می‌کند. معتادان به قلیان بعد از گذشت مدتی دچار بیماری‌های عفونی ریوی می‌شوند و تخریب‌های جدی به حبابچه‌های ریه‌شان وارد می‌شود.

پس اگر می‌خواهید خود را از قید همه این بیماری‌ها رها کنید، بهتر است به جای گذراندن وقت در قهوه‌خانه‌ها به نزدیک‌ترین بوستان محله‌تان بروید و به جای دود تنباکوهایی شیمیایی، هوای بهاری استنشاق کنید. یا اگر به فضای قهوه‌خانه‌های سنتی علاقه دارید و باید هر روز در این فضا قرار بگیرید، بهتر است به خوردن یک چای دیشلمه و یک دیزی سنگی در محیط قهوه‌خانه بسنده کنید.